

eP Coses de la vida GRAN BARCELONA

Política cultural

El futur d'Arts Santa Mònica divideix BCN i Generalitat

El centre es dedicarà a l'arquitectura a partir del 2018 per un pacte institucional

L'ajuntament considera que l'espai no té les dimensions adequades

CRISTINA SAVALL
BARCELONA

Arts Santa Mònica (ASM) torna a fer un tomb en la seva convulsa trajectòria. L'any que ve es convertirà en el Centre d'Arquitectura de Catalunya (nom provisional) després d'un acord a tres bandes entre la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i el Col·legi d'Arquitectes, que fa més d'un any que estan negociant l'emplaçament d'aquest equipament i les seves senyes d'identitat. A més tindrà un nou director escollit per concurs públic i en la seva gestió no tan sols hi participarà, com fins ara, el Govern català, sinó també el consistori. Però hi ha desacord sobre si ha de ser o no la seu definitiva del nou centre.

Des del 2013, aquest equipament cultural ubicat a la Rambla, a prop del port, ha intentat fer-se un lloc especialitzant-se en l'exploració de la creativitat, la transversalitat de disciplines, la innovació digital i els seus múltiples formats i llenguatges artístics. L'aposta del seu director, Jaume Reus, que finalitza el seu contracte a finals d'aquest any, s'ha centrat en una programació variada i participativa però generalment dirigida a grups elitistes. «La resposta del públic no ha sigut l'esperada, sobretot des del 2016», segons un portaveu de l'àrea de Cultura de la Generalitat.

Daniel Mòdol, regidor d'Arqui-

Des del 2013, l'equipament cultural, que està **ubicat a la Rambla**, ha intentat construir-se una identitat

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya **vol des de fa dècades** que Barcelona tingui un lloc de referència així

tectura del ajuntament, matisa que l'ASM serà una «seu provisional», màxim de dos anys, des d'on s'analtzarà quin tipus de centre resulta més idoni per a Barcelona. «No s'adapta al que necessita un centre d'arquitectura, ni per les dimensions ni per la flexibilitat dels seus espais», considera Mòdol. En aquest aspecte, la Generalitat discrepa. «La nostra idea és que aquest espai de la Rambla sigui el lloc definitiu. El que més necessita ASM és estabilitat», declara el portaveu de la Conselleria de Cultura.

El regidor afegeix que amb qui sempre s'ha reunit per tractar aquest tema és amb Santi Vila, conseller d'Empresa i Coneixement des del juliol passat, quan va deixar la cartera de Cultura. «Hi havia un gran consens. Amb Lluís Puig, el seu substitut, encara no hem parlat, però el futur de l'Arts Santa Mònica ja està pactat», assegura Mòdol, que afegeix que no està previst un immoble de nova construcció.

AMB LA MIRADA AL CANADÀ // Pel regidor, un museu d'arquitectura avui dia és un concepte «anacrònic». En conseqüència, aquest nou centre no serà un espai expositiu ni un arxíu de col·leccions, sinó un lloc per impulsar la reflexió sobre el fet de projectar i elevar edificis i la seva aportació a la construcció de la ciutat que té com a principal referent The Canadian Centre for Architecture.

Joves en una instal·lació interactiva que va ocupar Arts Santa Mònica el 2016.

UNA TRAJECTÒRIA INTERMITENT

El museu maleït

Arts Santa Mònica no ha sabut connectar amb el públic malgrat comptar amb un immillorable emplaçament al cor de la ciutat

C. S.
BARCELONA

Els continus girs de la Generalitat en política cultural, els canvis de direcció, les retallades i l'eclèctica, elitista i experimental programació que ha ofert Arts Santa Mònica en aquests anys no

han consolidat el projecte d'un espai obert a públics diversos i una influent plataforma per a la cultura participativa. El repte de ser un escàner de la vitalitat de l'ecosistema cultural català i de la creació de la cultura contemporània no ha reeixit entre els barcelonins.

Es va inaugurar el 1988 amb el nom de Centre d'art Santa Mònica per ser un espai de difusió i producció d'art contemporani. En els primers anys el va dirigir Josep Miquel García, que va compaginar artistes de renom internacional amb la revisió d'èpoques de l'art català, amb

retrospectives com *El surrealisme a Catalunya*.

Llavors no existien ni el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, ni el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, ni la Fundació Tàpies. En aquells anys va néixer la Primavera fotogràfica, i hi van exposar el fotògraf Joan Fontcuberta, el pintor Antonio Saura i els dissenyadors Philippe Starck, Enzo Mari i Ron Arad.

Alts i baixos

L'etapa més ambiciosa va començar el 2004, quan el centre es va obrir a la Rambla i va iniciar la construcció

d'una sala d'exposicions de 300 metres quadrats. El projecte, que va costar més d'un milió d'euros, també va ser obra d'Albert Viaplana.

El període més crític es remunta a l'any 2008, quan Joan Manuel Tresserras, llavors conseller de Cultura, va voler convertir l'espai que dirigia Ferran Barenblit en el Centre de Cultura, Comunicació i Ciència, un projecte que va propiciar moltes protestes en el sector. «No pot ser que un equipament públic situat en un lloc per on passa mig milió de persones al dia estigui buit», va respondre Tresserras als més crítics, recordant que el nombre de visites no arribava a les 70.000 a l'any. El 2009,

<<<

Reunions de fracassats

Aquesta institució, fundada el 1979 per l'arquitecta i activista Phyllis Lambert, busca sensibilitzar el públic sobre el paper de l'arquitectura en la societat actual, promoure la investigació en aquest camp i la innovació en la pràctica del disseny. «El nou centre de la Rambla tindrà la mateixa filosofia i programarà jornades i congressos internacionals sobre arquitectura, que se celebraran al Barcelona Centre de Disseny», informa Mòdol. «No serà el museu de Puig i Cadafalch», apunta.

EN HONOR A ALBERT VIAPLANA // En aquest sentit, la Generalitat té més interès a compaginar el vesant internacional del centre amb la catalana. «La transició entre el que és i el que serà l'ASM serà tranquil·la. El primer trimestre serà compartit, però inclourà una exposició sobre l'arquitecte avantguardista Albert Viaplana, que va formar equip juntament amb Helió Piñón entre el 1974 i el 1997. Ell va ser qui es va encarregar el 1985 de la llarga rehabilitació del centre Arts Santa Mònica, que havia albergat un convent.

Lluís Comeron, degà del Col·legi d'Arquitectes, anuncia que la seva institució ja fa dècades que desitja que Barcelona tingui un centre de referència dedicat a l'arquitectura. «A la nostra ciutat, molts equipaments programen exposicions arquitectòniques. A més hi ha cases museu obertes al públic i molts operadors, però feia falta aquest nou centre en què el col·legi hi participés aportant continguts», argumenta el degà.

El col·legi també va recolzar el macroprojecte de Ferran Mascarell, que pretenia el 2013 ubicar el llavors denominat Museu d'Arquitectura i Urbanisme de Catalunya als antics palaus d'Alfons XIII i de Victòria Eugènia, a Montjuïc. Aquesta instal·lació frustrada volia contribuir a valorar l'actuació dels arquitectes i urbanistes catalans. Es va concebre com un museu internacional orientat a públics molt diversos interessats per conèixer el patrimoni arquitectònic català. ≡

Barenblit, que havia apostat perquè Santa Mònica participés en els primers anys del Sónar, va presentar la dimissió i l'equipament de la Rambla es va transformar en un centre de pensament i debat sobre art, cultura, ciència i comunicació, amb una programació coordinada per Vicenç Altaió.

Sota la direcció d'Altaió va passar a anomenar-se Arts Santa Mònica, però el 2013 se'n va tornar a reorientar la trajectòria convertint-se en un centre de creativitat. A Altaió el va substituir l'historiador i gestor cultural Jaume Reus, que el 2015 va aconseguir que el centre arribés a les 137.000 visites. ≡

► Lorraine Gallard confessa els seus fracassos davant 150 persones al 'coworking' Cloud, durant l'última FuckUp Night de BCN, la setmana passada.

BARCELONEJANT

ANA
Sánchez

Tan bon punt entres, t'enganxen una etiqueta al pit amb el teu nom. «My name is Ana -et presentes a partir d'ara sense badar boca- and I fucked up». Per a tothom qui no parli l'anglès d'Ana Botella, estàs confessant a boca de canó: «He fracassat». De seguida trobes com passar el mal trago: hi ha un «drinking corner» amb cervesa artesana. Però alleuja més veure que hi ha 150 persones més amb adhesiu.

El miniesceniari està instal·lat a Cloud, un espai de coworking. Es palpa ambient de xerrada TED. La frase més repetida de la nit serà: «No va anar bé», però acabaràs sortint amb el riure fàcil de qui ha estat a *El club de la comèdia*. «L'objectiu és riure'ns dels nostres fracassos per poder superar-los», anuncia davant el micro Andrea García M., l'organitzadora. Comença la FuckUp Night. La nit dels fracassos.

És un moviment internacional: s'organitzen FuckUp Nights en 252 ciutats, en 80 països. «Fuckup-pear és humà», es diu ja per internet. «Allibera el teu fracàs -animen des de fa cinc anys-. El món ho agrairà». Van començar a Mèxic. «Després d'uns quants mezcals», pun-

tualitzen els seus ideòlegs al vídeo promocional. Eren cinc amics -expliquen- que un dia van decidir parlar dels seus fracassos. «Va ser alliberador, divertit, autèntic, inspirador», recorren a adjectius motivacionals. I ho van repetir amb amics d'amics. Ara cada mes -afegeixen- més de 10.000 persones fan una pausa per escoltar tres emprenedors narrar en públic els seus fracassos. Són trobades per a tres tipus de persones, resumeixen: «Els que van fracassar, els que fracassaran i els que menteixen».

«És aprenentatge»

Aquesta és la 13a FuckUp Night que es fa a Barcelona. Andrea les ha organitzat totes menys la primera. És veneçolana, 35 anys. Arquitecta de professió, emprenedora de vocació. Als sis anys ja llogava la seva maqueta als companys d'escola. Fa dos anys que va convencent la gent perquè comparteixi històries que ningú vol explicar. La majoria s'avergonyeixen dels seus fracassos, assegura. ¿Perquè explicar-los? «Perquè és aprenentatge -respon-. El més important és detectar-los i saber què no tornaries a fer. És el teu bagatge».

Avui hi ha edició femenina: #WomenFuckUp. Es confessaran davant del micro quatre emprenedores amb currículum XXL. Parlaran de fracassos que ja te'n pots riure de les lleis de Murphy.

Falla el micro. Aquí això sona a

10.000 persones al mes escolten tres emprenedors narrar els seus projectes fallits

Les FuckUp Nights s'organitzen en 252 ciutats. Ja sumen 13 edicions a BCN

«L'objectiu és riure dels nostres fracassos per superar-los», diu Andrea García

bon senyal. Agafa el segon micròfon Sonsoles Alonso. És consultora especialitzada a crear equips d'alt rendiment. «Jo era una pianista famosa a Holanda», recorda sense donar-se importància. No ve a parlar d'això, sinó de la presidència més curta del club Rotary, explica amb to de monòleg. Va durar vuit setmanes. «Vols portar el club com si fossis Steve Jobs», li van retreure després d'invertir 450 hores en el projecte. «¿Què faria de forma diferent?», es pregunta. «Diria que no». Aquest és el seu aprenentatge: «Quan diem que no al

lloc en el qual no hem d'estar, escollim conscientment el lloc en el qual sí que hem d'estar».

Segueix Lorraine Gallard. Ella ha treballat en cine i publicitat. «Em van oferir la gallina dels ous d'or», dirà dues vegades. «No va anar bé», repetirà dues vegades també. Afegeix un apunt masculista: «Em veuen com una dona amb molt caràcter», assegura. «¿Això és bo? No, sent dona». En dues entrevistes de feina li van dir «fas por». «Si fos un home -apunta-, no m'ho haurien dit mai». ¿Què ha après ella? «Cal creure en un mateix».

Encara queda la història «no tinc per pagar les nòmines» de Vanessa Palmer. I la del «¿m'he equivocat?» de Francesca Tur, fundadora de Tendències TV. La FuckUp Night acaba deixant regust triomfal.

Hi ha una última xerrada sorpresa: la de la mateixa Andrea, l'organitzadora. És la seva última FuckUp Night, anuncia de sobte. Així que confessa els seus fracassos com a comiat. Ella en té dos, enumera, a part del seu divorci. «És el que passa quan et cases amb el teu soci», s'arronsa d'espatlles. «Però sempre hi ha una llum», conclou en pla túnel. Ara comença un tercer projecte que espera no haver d'explicar davant d'un micro. «Per això deixo FuckUp Nights», es justifica. Demana a qui vulgui la vacant que li enviï un e-mail. Un parell de dies després, ja hi ha dues persones interessades. El fracàs -es diu ara- mai havia sigut tan exitós. ≡